

งานมหกรรมคุณภาพ (Quality Conference) ครั้งที่ 30

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล
ระหว่างวันที่ 17-18 สิงหาคม 2566

30 ปี สูเส้นทางรามาคุณภาพ ด้วย Flexperience

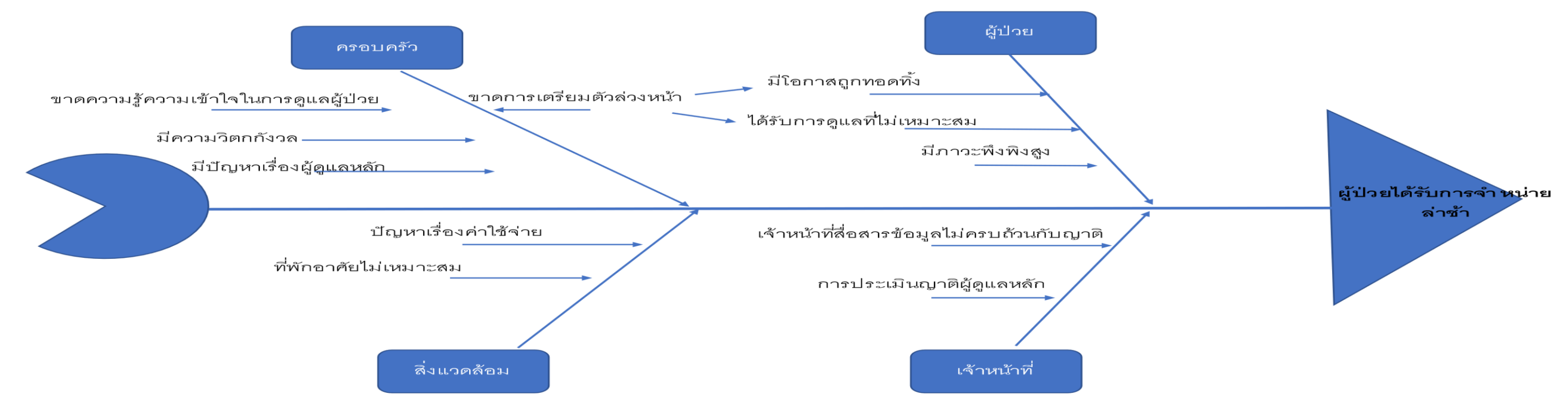
วางแผนพร้อมรับ กลับได้ไว ในผู้ป่วยเจาะคอ

ผู้นำเสนอ : วิจารณ์ ญาติปราโมทย์, พวงรัตน์ มณีวงษ์, เบญจมาศ ตีฐานะ, สุพรรณิการ์ แก้วมณี, ปฏิภาณ ศรีบุญญารักษ์
หน่วยพยาบาลบริการผู้ป่วยที่บ้าน 1 งานการพยาบาลสนับสนุนการรักษา ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลรามาธิบดี

ที่มาและเหตุผล: หน่วยพยาบาลบริการผู้ป่วยที่บ้าน 1 มีกระบวนการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยเจาะคอที่ได้รับการส่งต่อผ่านระบบโปรแกรมออนไลน์ Refer to Amb ของโรงพยาบาล ซึ่งจากการวางแผนการดูแลต่อเนื่องที่บ้านในผู้ป่วยเจาะคอพบว่า ส่วนใหญ่ญาติขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลผู้ป่วย มีความวิตกกังวล รวมถึงมีปัญหาค่าใช้จ่าย จึงทำให้ญาติไม่พร้อมในการรับผู้ป่วยกลับบ้าน และส่งผลให้ผู้ป่วยจำหน่ายล่าช้า

จากปัญหาในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการเจาะคอ รวมถึงปัญหาในความไม่พร้อมของครอบครัวหรือญาติในการดูแลผู้ป่วยดังนั้นทางทีมจึงพัฒนาแนวทางการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยโดยให้ครอบครัวมีส่วนร่วม (Family meeting) เพื่อให้ความรู้เรื่องการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการเจาะคอสำหรับครอบครัวก่อนทำหัตถการ โดยจะเชิญสมาชิกครอบครัวที่มีส่วนสำคัญในการดูแลผู้ป่วยมาประชุมร่วมกัน เพื่อให้ทราบข้อมูล แนวทางและวางแผนในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการเจาะคอต่อเนื่องที่บ้าน ในขณะเดียวกันกับฟังเสียงสะท้อนจากฝั่งครอบครัว เพื่อรับทราบจุดแข็ง ข้อจำกัด และความกังวลในการดูแลผู้ป่วย และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกันในการวางแผนการดูแลต่อเนื่องที่บ้านให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ป่วยและครอบครัว

วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

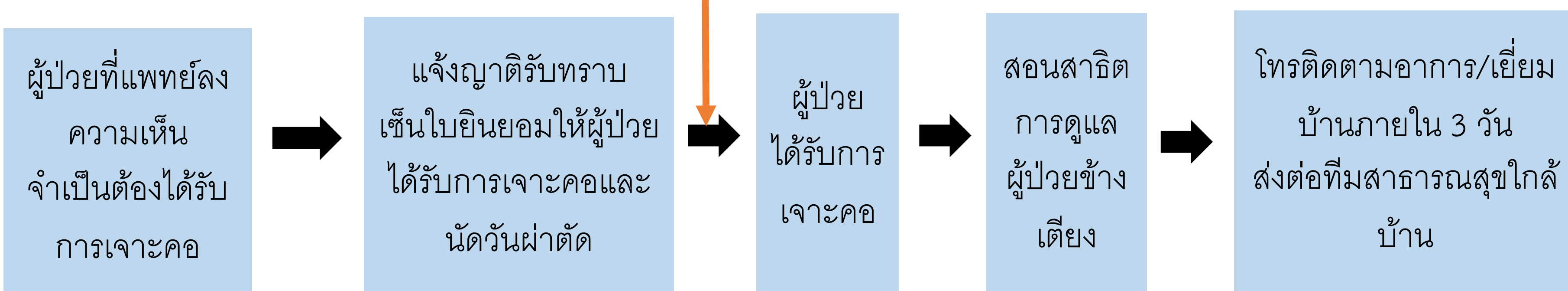
วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ครอบครัวมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการเจาะคอที่บ้าน
- เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่ถูกทอดทิ้ง
- เพื่อให้ครอบครัวมีความพร้อมในการรับผู้ป่วย จำหน่ายกลับบ้านได้ตามแผนการรักษา

แนวทางดำเนินการ

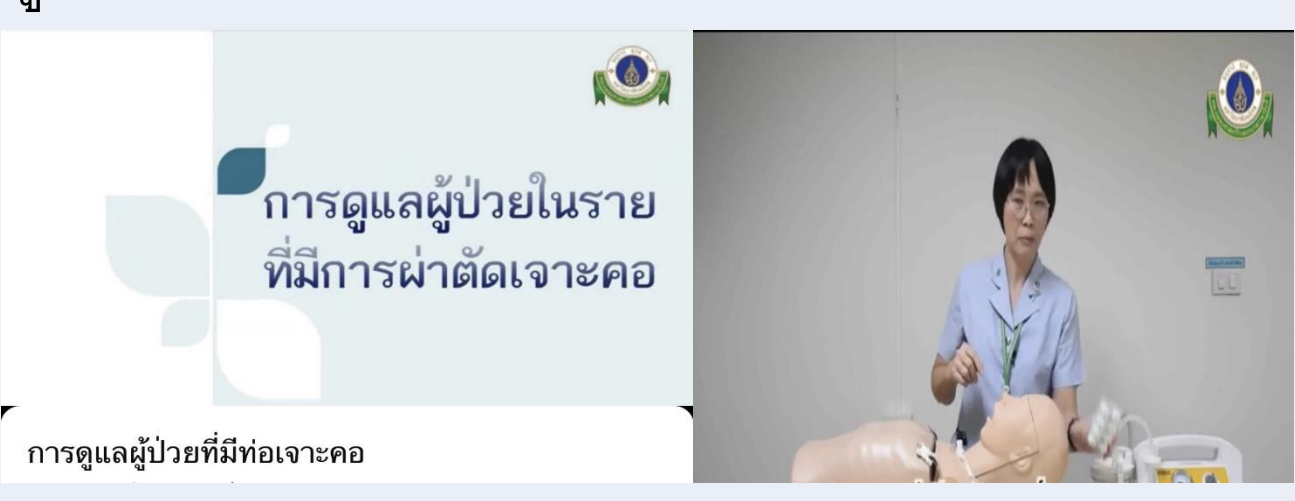
กรอบแนวคิดและกระบวนการทำงาน

พัฒนาแนวทางในการวางแผนจำหน่ายและเตรียมความพร้อมให้กับครอบครัวหรือญาติ

แผนผังที่ 1 กระบวนการทำงานวางแผนจำหน่ายและเตรียมความพร้อมให้กับผู้ป่วยหรือครอบครัว

กระบวนการปรับปรุง

ครั้งที่	ปัญหา	กระบวนการปรับปรุง
1	-ครอบครัวและผู้ดูแลขาดความรู้และวิธีการดูแลผู้ป่วยหลังได้รับการเจาะคอ -การวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยก่อนจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลต้องใช้ระยะเวลานานในการสอนสาธิตและฝึกปฏิบัติ -ไม่ได้จัดเตรียมผู้ดูแลและสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมกับผู้ป่วย	-ประชุมทีมเพื่อร่วมกันวางแผนในการดูแลผู้ป่วยต่อเนื่องที่บ้าน -จัดทำแผนการสอน เอกสารประกอบ การสอนสำหรับการดูแลผู้ป่วยเจาะคอที่บ้าน เพื่อให้ผู้ป่วยแต่ละราย ดังแสดงในภาพที่ 1 ภาพที่ 1 แผ่นพับความรู้ -ให้ผู้ดูแลศึกษาข้อมูลการดูแลผู้ป่วยและสอนสาธิตจากหุ่น หลังจากผู้ป่วยได้รับการเจาะคอไปแล้ว -ประเมินผลการทำงานและวิเคราะห์ปัญหาที่พบจากกระบวนการทำงานครั้งที่ 1
2	-ครอบครัวและผู้ดูแลดูแลผู้ป่วยไม่ถูกต้อง -มีความวิตกกังวลสูงในการดูแลผู้ป่วย -มีปัญหาในการจำหน่ายผู้ป่วยล่าช้า -มีปัญหาในการจัดเตรียมอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมที่บ้าน	-ประชุมทีมเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานร่วมกับสหวิชาชีพเพื่อแจ้งปัญหาที่เกิดขึ้น -วางแผนร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ในการแก้ไขและปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานใหม่ให้เหมาะสม -ให้ผู้ดูแลศึกษาข้อมูลแผ่นพับในการดูแลผู้ป่วย (ภาพที่1) ร่วมกับดู VDOการสอนสาธิตหลังจากผู้ป่วยได้รับการเจาะคอแล้ว ดังแสดงในภาพที่ 2 ภาพที่ 2 ตัวอย่าง Clip VDO การสอนสาธิตการดูแลผู้ป่วยใส่ท่อเจาะคอที่บ้าน
3	-ครอบครัวและผู้ดูแลมีความวิตกกังวลสูงและขาดความมั่นใจในการดูแลผู้ป่วย -มีปัญหาในการจำหน่ายผู้ป่วยล่าช้า	-ประชุมทีมเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานร่วมกับสหวิชาชีพเพื่อแจ้งปัญหาที่เกิดขึ้น -วางแผนร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ในการแก้ไขและปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานใหม่ให้เหมาะสม ภาพที่ 3 การทำ Family meeting พร้อมทีมสหสาขา -ปรับกระบวนการสอน โดยการทำ Family meeting ร่วมกันกับสหวิชาชีพ ดู VDO สอนสาธิตจากหุ่น พร้อมแจกเอกสารแผ่นพับก่อนที่ผู้ป่วยจะได้รับการเจาะคอ ดังภาพที่ 3 ภายหลังผู้ป่วยได้รับการเจาะคอ มีการทวนสอบสาธิตซ้ำกับหุ่น และฝึกปฏิบัติข้างเตียง -ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานครั้งที่ 3 และประชุมทีมเจ้าหน้าที่และสรุปผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ก่อนปรับปรุง (n=55)	ผลดำเนินการ (เดือน/ ปี)		
			หลัง	ครั้งที่1	ครั้งที่ 3
1. อัตราผู้ป่วยได้รับสอนและวางแผนเตรียมจำหน่ายก่อนกลับบ้าน	100%	100%	100%	ครั้งที่1 สอนสาธิต+แผ่นพับ (n=15)	ครั้งที่2 สอนสาธิต+แผ่นพับ+วิดีโอ (n=18)
2. อัตราผู้ป่วยผู้ดูแล/ครอบครัวมีความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยที่บ้านก่อนจำหน่าย	≥ 80%	60% (33 ราย)	60% (9 ราย)	72.2 % (13 ราย)	87.5% (14 ราย)
3. อัตราผู้ป่วยผู้ดูแล/ครอบครัวมีความสามารถในการดูแลตนเองที่บ้านได้ถูกต้อง	≥ 90%	70.9% (39 ราย)	73.3% (11 ราย)	83.3% (15 ราย)	93.75% (15 ราย)

ผลการปรับปรุง : พบว่าตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2564 – กันยายน 2565 มีจำนวนครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการสอนและเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการผ่าตัดเจาะคอ 49 ราย ทำให้ผู้ป่วยที่ได้รับการใส่ท่อเจาะคอสามารถจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลได้ตามแผนการรักษาของแพทย์ ครอบครัวและผู้ดูแลผู้ป่วย มีความรู้ความเข้าใจในการเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยต่อเนื่องที่บ้านและสามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องปลอดภัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 73.3%, 83.3% และ 93.75% ตามลำดับ ส่งผลให้ผู้ป่วยจำหน่ายได้ตามแผนการรักษา ลดความล่าช้าในการจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล และสามารถส่งเสริมการฟื้นหายของผู้ป่วยจากการดูแลของผู้ดูแล/ครอบครัวที่ทำได้ถูกต้อง ลดโอกาสที่จะกลับมานอนโรงพยาบาลซ้ำจากการดูแลที่ไม่ถูกต้อง

การเรียนรู้ที่ได้รับ

- ได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม การวางแผน และการประสานงานกับทีมสหสาขาวิชาชีพอื่น
- ได้พัฒนาแนวทางการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลที่ถูกต้องปลอดภัย
- ได้ประเมินและรับทราบปัญหาของครอบครัวและผู้ดูแลผู้ป่วย ตั้งแต่ก่อนเข้ารับการผ่าตัดเจาะคอ ทำให้ได้รับทราบปัญหา จัดการแก้ไขปัญหได้อย่างรวดเร็ว